

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)

ЕКОНОМІКА І ОРГАНІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 «Економіка»
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Освітня програма	Економіка підприємства

Вид дисципліни	базова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська

Завідувач кафедри економіки підприємства
та менеджменту

Шиян Д.В.

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2019

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри економіки підприємства та менеджменту
Протокол № 1 від 27.08.2019 р.

Розробник:

Іпполітова І. Я., к.е.н., доц. кафедри економіки підприємства та менеджменту

Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

1. Вступ

Анотація навчальної дисципліни: Під впливом зростаючої внутрішньої і зовнішньої конкуренції інновації стають найважливішим елементом менеджменту на підприємстві. Нові ідеї і продукти, прогресивні технології й організаційні рішення дедалі більшою мірою визначають успіх підприємницької діяльності, забезпечують виживання і фінансову стабільність підприємства. У свою чергу, інноваційна спрямованість стратегії і тактики розвитку виробництва ставить нові вимоги до змісту, організації і методики управлінської діяльності, що зумовлює необхідність формування й удосконалення специфічних форм інноваційної діяльності..

Навчальна дисципліна "Економіка і організація інноваційної діяльності" (ЕІОД) є базовою навчальною дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців першого освітнього рівня (бакалаврського) спеціальності 051 "Економіка" ОПП "Економіка підприємства" для всіх форм навчання.

Мета навчальної дисципліни: формування у студентів системи компетентностей, щодо економічного обґрунтування напрямків інноваційної діяльності підприємства з урахуванням сучасних тенденцій інноваційного розвитку економіки.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:

надання системи знань щодо інформаційного забезпечення аналізу інноваційної діяльності підприємства та досліджуваних процесів й явищ; оволодіння методами економічного прогнозування й моделювання інноваційних процесів в господарській діяльності підприємства

використання методів стратегічного управління інноваційними процесами; методів організації, планування і фінансування інноваційних процесів;

проведення комплексного оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства, діагностування екологічних наслідків впровадження інноваційних проектів;

отримання практичних навичок щодо використання техніко-економічних показників підприємства і методів оцінювання якості продуктових, технологічних та ринкових інновацій; оволодіння методами оцінювання комерційних перспектив інноваційного продукту та економічне і організаційне планування створення нового товару

Об'єктом навчальної дисципліни є процеси здійснення інноваційної діяльності підприємств.

Предметом навчальної дисципліни є організаційно-методичне забезпечення процесу здійснення інноваційної діяльності підприємств.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час лекційних занять та виконуючи практичні завдання. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час семінарських занять. Також велике значення в процесі вивчення та закріплення знань має самостійна робота студентів. Усі види занять розроблені відповідно до кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

місце та роль інновацій у системі господарювання, сучасні світові тенденції розвитку інновацій;

сутність сфери інноваційної діяльності, систему класифікації інновацій, поняття та етапи життєвого циклу інновацій;

сутність попиту на інновації та засоби його відображення, умови, за яких інновація стає товаром;

сутність та складові елементи інноваційної політики фірми, види інноваційних стратегій та їх співвідношення;

зміст понять техніка і технологія, техніко-технологічна база підприємства, технічний розвиток; показники технічного рівня підприємства, напрямки відтворення техніко-технологічної бази підприємства;

особливості менеджменту на стадіях життєвого циклу інновацій, ключові аспекти оперативного менеджменту, основні критерії вибору організаційних структур управління інноваційною діяльністю;

наукові організації як джерело формування та реалізації інновацій, ринкові суб'єкти інноваційної діяльності, організаційні форми інтеграції науки та виробництва;

складові інноваційної культури підприємства;

цілі та завдання системи фінансування інноваційної діяльності, види фінансування інноваційних процесів, сутність ризикового фінансування інноваційної діяльності на базі венчурного капіталу, лізингове фінансування та його особливості, інноваційний проект як об'єкт фінансування;

інструменти державної підтримки інноваційної діяльності;

правові аспекти охорони інтелектуальної власності;

методи оцінювання ризиків інноваційної діяльності;

основні принципи вимірювання ефективності інноваційної діяльності, показники економічної ефективності інноваційних проектів;

ВМІТИ:

проводити оцінку рівня і успішності продуктивних і процесних інновацій;

проводити аналіз інноваційної активності підприємств;

аналізувати рівень інноваційного потенціалу підприємств;

формувати інноваційну стратегію розвитку підприємства;

визначати напрямки технологічного розвитку підприємства;

формувати систему управління інноваційними процесами на підприємстві;

генерувати інноваційні ідеї;

здійснювати оцінку ризиків інноваційних проектів;

оцінювати ефективність різних форм фінансування інноваційної діяльності підприємства;

визначати кадровий потенціал інноваційної діяльності підприємства;

здійснювати оцінку економічної ефективності інноваційних проектів;

розробляти заходи щодо підвищення ефективності здійснення інноваційної діяльності підприємства.

Курс	3	
Семестр	6	
Кількість кредитів ECTS	5	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	30
	семінарські, практичні	34
	лабораторні	–
Самостійна робота	86	
Форма підсумкового контролю	іспит	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Макроекономіка	Проектний аналіз
Мікроекономіка	Економічне управління підприємством
Економіка підприємства	
Менеджмент	Управління проектами
Економічний аналіз	Управління конкурентоспроможністю підприємства
Маркетинг	

2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
Визначати інноваційний потенціал підприємств та обґрунтовувати напрямки їхнього пріоритетного інноваційного розвитку	Визначати, аналізувати та оцінювати різноманітні види інновацій, аналізувати етапи здійснення інноваційного процесу. Визначати вплив інновацій на соціально-економічний розвиток суспільства та аналізувати напрями формування сучасної інтелектуальної економіки. Здійснювати відбір джерела фінансування інноваційної діяльності підприємств та розраховувати обсяги прямих і супутніх інвестицій для фінансування інноваційних проектів. Виокремлювати та визначати вплив зовнішніх і внутрішніх чинників, що впливають на попит на інновації та обґрунтовувати методи відбору інноваційного продукту для запуску у виробництво. Визначати позитивний і негативний вплив інноваційних стратегій на результативність діяльності підприємства. Формувати систему управління інноваційними процесами на підприємстві шляхом внутрішнього регулювання та стимулювання інноваційної діяльності
Формувати систему управління інноваційними процесами на підприємстві шляхом внутрішнього регулювання та стимулювання інноваційної діяльності	Обґрунтовувати вибір організаційної форми інноваційної діяльності підприємств та характеризувати тип конкурентних стратегій з урахуванням організаційних структур інноваційних підприємств. Ідентифікувати ризики здійснення інноваційної діяльності та розробляти відповідні заходи щодо їх уникнення або мінімізації. Розробляти і реалізовувати програми комерціалізації інноваційних продуктів й оцінювати економічну ефективність продажу/купівлі ліцензій на продукти інноваційної діяльності. Проводити комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства з врахуванням соціальної та екологічної складових. Формувати систему інноваційного менеджменту на підприємстві, що базується на аутентичній інноваційній культурі. Визначати та обґрунтовувати етапи інноваційного розвитку підприємств, діагностувати рівень та ефективність використання інноваційного потенціалу підприємства

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Сучасні тенденції інноваційного розвитку підприємства

Тема 1. Інновації та інноваційна діяльність підприємства

1.1. Інноваційна діяльність як індикатор стану та розвитку економіки.

Визначення інноваційної діяльності. Поняття та сутність інновацій. Вузьке та розширене тлумачення інновацій. Нововведення та інновації — схожість і відмінності.

1.2. Місце та роль інновацій у системі господарювання.

Типи економічного зростання. Чинники переходу господарських систем до інноваційного типу розвитку. Основні ознаки економіки знань. Характеристика показника рівня взаємодії науки та бізнесу. Класифікація світового співтовариства за темпами технологічного та економічного розвитку.

1.3. Класична класифікація інновацій за Й. Шумпетером.

Класифікація інновацій за поширеними класифікаційними ознаками: технологічними параметрами, рівнем новизни, масштабом новизни, сферою застосування, видом ефекту від інновацій. Практичне значення класифікації інновацій.

1.4. Інноваційний процес та його етапи. Сутність фундаментальних досліджень, їх різновиди та об'єкти. Прикладні наукові дослідження, їх форми та завдання. Дослідно-експериментальні роботи. Освоєння виробництва інноваційних продуктів і виробництво. Моделі інноваційного процесу.

1.5. Функції інновацій

Відтворювальна, інвестиційна, стимулювальна, сприяння розвитку. Відмінні переваги інновацій і їхній вплив на діяльність підприємства та результати цієї діяльності. Макроекономічні наслідки створення та впровадження інновацій.

1.6. Інновації як об'єкт державної політики.

Характерні риси сучасного етапу розвитку економіки України. Головне призначення державної інноваційної політики. Принципи державної інноваційної політики. Значення стратегічного державного регулювання інноваційної діяльності. Типи та сутнісна характеристика державної інноваційної політики. Види та напрямки реалізації державної інноваційної політики.

1.7. Інструменти державної підтримки інноваційної діяльності.

Методи та інструменти державного регулювання інноваційної діяльності. Характеристика органів регулювання інноваційної діяльності. Система пільг для інноваційних підприємств. Основні причини необхідності створення ефективної правової бази інноваційної діяльності в Україні.

Тема 2. Тенденції інноваційного розвитку економіки

2.1. Становлення та розвиток теорії інновацій.

Генезис інноваційних теорій. Вплив інновацій на соціально-економічний розвиток суспільства. Теорія циклічних економічних криз. Теорія довгих хвиль Кондратьєва М. Д. Теорія економічного розвитку Шумпетера Й. Дослідження Кузнеця С., Менша Г. та Фостера Р. Концепція технологічних устроїв. Значення інноваційного теоретичного базису формування концептуальних засад розвитку економіки і суспільства.

2.2. Сучасні теорії інноваційного розвитку..

Типи економічного зростання. Чинники переходу господарських систем до інноваційного типу розвитку. Основні ознаки економіки знань. Характеристика показника рівня взаємодії науки та бізнесу. Класифікація світового співтовариства за темпами технологічного та економічного розвитку. Теорія технократичного суспільства як суспільства нагромадження техніки та капіталу.

2.3. Сучасні світові тенденції розвитку інновацій.

Стадія інвестиційного розвитку. Стадія інноваційного розвитку. Гуманістичне суспільство. Сучасна ринкова модель економіки. Визначення та характеристика поняття «інтелектуального продукту». Зміст показника наукомісткості виробництва. Чинники інноваційної активності вітчизняних підприємств.

2.4. Диджиталізація. Теорія інтелектуальних технологій або теорії ринку як глобальної інформаційної системи.

Теорія інноваційної економіки і підприємницького середовища, риси інноваційної економіки.

2.5. Інновації та економічне зростання.

Структурні джерела економічного зростання. Екстенсивний, інтенсивний та інноваційний типи розвитку економіки. Інноваційна діяльність і конкурентоспроможність національної економіки. Вплив інновацій на добробут суспільства. Формування інноваційного напрямку розвитку економіки в Україні.

2.6. Життєвий цикл інновацій.

Визначення та зміст «життєвого циклу» інновацій. Стадії життєвого циклу інновацій та їх характерні риси. Життєвий цикл попиту і технологій. Життєвий цикл попиту і товарів.

Тема 3. Інвестиційне забезпечення інноваційної діяльності

3.1. Цілі та завдання системи фінансування інноваційної діяльності.

Стратегія фінансування інноваційної діяльності. Механізм фінансування інноваційної діяльності. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності. Фінансове регулювання інноваційної діяльності. Фінансові інструменти та індикатори інноваційної діяльності.

3.2. Види фінансування інноваційних процесів.

Визначення «джерел надходження інвестицій». Види інвестицій для фінансування інноваційних проектів. Характеристика основних джерел інвестування інноваційних проектів.

3.3. Сутність ризикового фінансування інноваційної діяльності на базі венчурного капіталу.

Принципова відмінність венчурного капіталу від традиційного кредитування. Венчурне фінансування: причини виникнення та використання. Переваги та недоліки венчурного фінансування. Характеристика діяльності венчурних фондів. Основні учасники формального та неформального секторів.

3.4. Лізингове фінансування та його особливості.

Визначення, зміст та призначення лізингового фінансування. Суб'єкти та об'єкти лізингу. Види та характеристика лізингових операцій. Переваги та недоліки лізингового фінансування. Принципові відмінності лізингу та оренди. Характерні риси лізингового платежу.

3.5. Інноваційний проект як об'єкт фінансування.

Види інноваційних проектів. Критерії та умови оцінювання інноваційного проекту. Економічна, соціальна та екологічна ефективність інноваційного проекту. Показники економічної, соціальної та екологічної ефективності інноваційного проекту. Стратегія фінансування інноваційного проекту.

Тема 4. Особливості процесу створення та формування попиту на інновації

4.1. Сутність попиту на інновації та засоби його відображення.

Характеристика сучасної ринкової економіки. Суб'єкти, об'єкти та ринкові сили інноваційного ринку. Визначення поняття «інноваційний попит». Основні етапи формування попиту на інноваційну продукцію. Аналіз попиту на інноваційну продукцію.

4.2. Умови, за яких інновація стає товаром.

Визначення понять «інноваційний товар» та «оригінальний продукт». Характеристика етапів процесу створення нової продукції. Чинники формування комерційного потенціалу новацій. Кількісна оцінка якості товару. Зміст показника конкурентоспроможності інновації. Сутність методу функціонально-вартісного аналізу.

4.3. Чинники попиту на інновації.

Внутрішні та зовнішні чинники попиту на інновації. Стимулюючі та дестимулюючі чинники попиту на інновації. Характеристика видів попиту на інновації.

Тема 5. Формування та реалізація інноваційної стратегії підприємства

5.1. Сутність та складові елементи інноваційної політики фірми.

Визначення та зміст Інноваційної політики організації. Мета та основні завдання інноваційної політики організації. Характерні риси принципів інноваційної політики. Сутнісна характеристика складових інноваційної політики. Тактичні та стратегічні аспекти інноваційної політики. Основні стимулюючі та дестимулюючі чинники розвитку інноваційних процесів.

5.2. Розроблення інноваційної стратегії.

Визначення поняття «стратегія». Основні завдання розроблення інноваційних стратегій на підприємстві. Сутність стратегічного планування інноваційної діяльності організації. Характеристика етапів стратегічного планування інноваційної діяльності. Зміст основних розділів стратегічного плану.

5.3. Види інноваційних стратегій та їх співвідношення.

Сутність та зміст інноваційної стратегії організації. Підходи до розробки інноваційної стратегії. Базові та функціональні інноваційні стратегії організації. Класифікація інноваційних стратегій залежно від мети і позиції організації на ринку.

Тема 6. Система управління інноваційними процесами

6.1. Особливості менеджменту на стадіях життєвого циклу інновацій.

Об'єктивна необхідність управління суб'єктами інноваційної діяльності. Організація управління інноваційною діяльністю. Характеристика основних етапів інноваційного процесу. Особливості організації управління дослідженнями, розробками та впровадженням інновацій. Джерела фінансування інноваційної діяльності на різних етапах життєвого циклу інновацій. Дифузії інновацій. Трансфер нововведень. Моделі інноваційного процесу. Принципові відмінності між інноваційним та стабільним процесами.

6.2. Ключові аспекти оперативного менеджменту.

Сутність оперативного менеджменту інноваційної діяльності. Проблеми та завдання оперативного менеджменту на стадіях життєвого циклу інновацій. Інформаційна база та її ефективне використання.

6.3. Основні критерії вибору організаційних структур управління інноваційною діяльністю.

Місце та роль організаційних структур в управлінні інноваційною діяльністю. Характеристика організацій механістичного і органічного типів. Види організаційних структур. Особливості організаційних структур управління інноваційною діяльністю. Принципи та етапи побудови організаційних структур управління інноваційною

діяльністю. Обґрунтування вибору організаційних структур управління інноваційною діяльністю на стадіях життєвого циклу.

Змістовий модуль 2. **Управління інноваційною діяльністю підприємства**

Тема 7. Організаційні форми інноваційних підприємств

7.1. Наукові організації як джерело формування та реалізації інновацій.

Характеристика наукового комплексу України. Взаємодія наукових секторів у процесі створення інновацій. Класифікаційна схема наукової діяльності забезпечення інновацій. Форми організації наукової діяльності (академічна, вузівська, галузева, заводська, комерційна).

7.2. Ринкові суб'єкти інноваційної діяльності.

Інноваційне підприємство як суб'єкт господарювання. Основні категорії та характеристика суб'єктів інноваційної діяльності. Інституційні форми інноваційного підприємства. Види підприємств, які беруть участь в інноваційних процесах. Специфіка венчурного бізнесу. Зміст основних етапів функціонування венчурної фірми. Інноваційні підприємства в Україні.

7.3. Організаційні форми інтеграції науки та виробництва.

Сутнісна характеристика бізнес-інкубаторів. Специфіка діяльності бізнес-інкубаторів. Особливості функціонування центрів трансферу технологій, технопарків, технополісів, науково-технічних альянсів та консорціумів.

Тема 8. Ризики інноваційної діяльності

8.1. Поняття ризику та невизначеності.

Класифікація ризиків інноваційної діяльності. Сутність понять ризик та невизначеність. Способи класифікації аналізу ризиків інноваційного проекту. Ступінь ризику.

8.2. Причини виникнення та наслідки проектних ризиків.

Види ризиків на різних стадіях підготовки і реалізації інноваційного проекту. Поетапне оцінювання ризиків відповідно до стадій життєвого циклу проекту. Причини виникнення ознаки та наслідки різних функціональних ризиків інноваційного проекту.

8.3. Методи обліку ризику.

Якісний та кількісний аналіз ризиків проекту. Методи зниження ризиків. Експертний підхід. Використання методу аналогій. Аналіз чутливості. Сценарний підхід. Імітаційне моделювання.

8.4. Управління ризиками інноваційної діяльності.

Етапи управління ризиками інноваційної діяльності. Методи управління ризиками: диверсифікація, розподіл ризиків, зниження невизначеності, лімітування, хеджування, страхування. Інструменти управління ризиками інноваційної діяльності: організаційні, технічні, кадрові, інформаційно-аналітичні, фінансові, договірно-правові, комерційні, політичні.

Тема 9. Інтелектуальний капітал та інтелектуальна власність підприємства

9.1. Поняття інтелектуального капіталу і інтелектуальної власності підприємства.

Об'єкти інтелектуальної власності. Структура інтелектуального капіталу. Методи оцінювання інтелектуального капіталу. Управління інтелектуальним капіталом підприємства.

9.2. Особливості комерціалізації технологій.

Чинники, передумови, етапи формування вартості. Ринок технологій. Комерційні форми передавання технологій. Трансфер технологій і його документальне забезпечення.

9.3. Комерціалізація інноваційних товарів.

Маркетингові характеристики інноваційних товарів. Чинники успішності комерціалізації. Помилки комерціалізації. Програми комерціалізації. Модель ESP (оцінювання потенціалу збуту). Ризики комерціалізації.

9.4. Визначення доцільності продажу/купівлі ліцензій.

Пошук, оцінювання та вибір потенційних контрагентів ліцензійних договорів.

Тема 10. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства

10.1. Основні принципи вимірювання ефективності інноваційної діяльності.

Критерії оцінювання результатів інноваційної діяльності. Види ефекту від реалізації інновацій. Сутність та класифікація видів економічної ефективності інноваційної діяльності. Показники оцінки інноваційної діяльності підприємства та їх опис.

10.2. Основні показники економічної ефективності інноваційних проектів.

Принципи оцінювання економічної ефективності інноваційної діяльності. Види показників оцінки економічної ефективності інноваційних проектів. Чиста теперішня вартість, внутрішня норма рентабельності, індекс рентабельності інвестицій, термін окупності інноваційного проекту, точка беззбитковості. Оцінювання економічної ефективності, спрямованої на зниження рівня виробничих витрат: відносна економічна ефективність капіталовкладень, умовно-річна економія витрат, фактична економія витрат, річний економічний ефект.

10.3. Оцінювання соціальної ефективності.

Зміст соціальної ефективності інноваційної діяльності. Вплив інновацій на соціальні процеси. Ефективність соціально-цільової спрямованості проекту. Ефективність соціальних результатів інноваційного проекту.

Тема 11. Формування інноваційної культури на підприємстві

11.1. Інновації як об'єкт державної політики.

Необхідність державної підтримки. Особливості економічної політики щодо інновацій. Державна інноваційна політика України. Наукомісткість продукції як мета економічної політики держави.

11.2. Інструменти державної підтримки інноваційної діяльності.

Мікроекономічні причини необхідності державної підтримки інноваторів. Класифікація інструментів державної підтримки інновацій. Політика оподаткування інноваторів. Прискорена амортизація як метод регулювання оновлення виробництва. Сфери застосування державного впливу на інноваційні процеси. Прямі та непрямі методи сприяння розвитку інноваційної діяльності з боку держави. Підтримка державою малого бізнесу як чинник інноваційної політики.

11.3. Внутрішнє регулювання та стимулювання інноваційної діяльності.
Регулювання та стимулювання інноваційної діяльності на рівні фірми. Прямі та опосередковані методи стимулювання інноваційної діяльності. Система регулювання інноваційної діяльності. Форми і методи її організації.

11.4. Правові аспекти охорони інтелектуальної власності.

Інтелектуальний продукт. Теоретичні передумови авторського права. Об'єкти та суб'єкти авторського права. Види і типи об'єктів інтелектуальної власності. Промислова власність. Об'єкти промислової власності. Патент як засіб охорони об'єктів промислової власності.

Тема 12. Управління інноваційним розвитком підприємства

12.1. Сутність і необхідність інноваційного розвитку.

Сутність та принципи інноваційного розвитку підприємств. Етапи розвитку малих і великих підприємств.

12.2. Рівні управління інноваційним розвитком.

Складові управління інноваційним розвитком — формування інноваційного потенціалу, ефективність використання інноваційного потенціалу, стимулювання інноваційної активності персоналу.

12.3 Форми і методи формування інноваційного потенціалу.

Показники ефективності використання інноваційного потенціалу. Оцінювання інноваційного потенціалу персоналу. Системи винагороди персоналу. Модель внутрішньоорганізаційного навчання персоналу. Стили управління персоналом, що здійснює інноваційну діяльність.

12.4. Інноваційна активність та інноваційний розвиток підприємства.

Сутність категорії «інноваційна активність». Інноваційна активність як конкурентна перевага підприємства. Аналіз та оцінювання інноваційної активності підприємства. Напрями активізації інноваційної діяльності підприємства.

4. Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських, і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти іспит, – 35 балів);

модульний контроль, що проводиться у формі колоквиуму як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену, відповідно до графіку навчального процесу.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час семінарських, практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теоретичних питань, що розглядаються; ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії; логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки; арифметична правильність виконання індивідуальних, самостійних та розрахункових завдань; здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; застосування аналітичних підходів; якість і чіткість викладення міркувань; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; самостійність виконання роботи; грамотність подачі матеріалу; використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Екзаменаційний білет охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей.

Кожен екзаменаційний білет складається із 3 практичних ситуацій (два діагностичних та одне евристичне завдання), які передбачають вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці та дозволяють діагностувати рівень теоретичної підготовки студента і рівень його компетентності з навчальної дисципліни. Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів) і проставляється у відповідній графі екзаменаційної "Відомості обліку успішності".

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімумально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 35 та мінімумально можлива кількість балів, набраних на екзамені, – 25.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Розподіл балів за тижнями

Теми змістового модуля			Лекційні заняття	Практичні заняття	Презентації	Перевірка есе	Перевірка СРС	Захист ІКЗ	Поточні КР	КОЛОКВІУМИ	Сума балів
Змістовий модуль 1. Сучасні тенденції інноваційного розвитку підприємства	Тема 1	1 тиждень	0,5	1,0							1,5
		2 тиждень	0,5	1,0		2,0					3,5
	Тема 2	3 тиждень	0,5	1,0							1,5
		4 тиждень	0,5	1,0	1,0						2,5
	Тема 3	5 тиждень	0,5	1,0			2,0				3,5
	Тема 4	6 тиждень	0,5	0,5					3,0		4,0
	Тема 5	7 тиждень	0,5	1,0	1,0		3,0				5,5
	Тема 6	8 тиждень	0,5	0,5						8,0	9,0
Змістовий модуль 2. Управління інноваційною діяльністю підприємства	Тема 7	9 тиждень	0,5	0,5							1,0
	Тема 8	10 тиждень	0,5	1,0							1,5
	Тема 9	11 тиждень	0,5	0,5							1,0
	Тема 10	12 тиждень	0,5	0,5							1,0
		13 тиждень	0,5	0,5			2,0				3,0
	Тема 11	14 тиждень	0,5	0,5				8,0	3,0		12,0
	Тема 12	15 тиждень	0,5							9,0	9,5
Іспит											40
Сума балів			7,5	10,5	2,0	2,0	7,0	8,0	6,0	17,0	100,0

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

5. Рекомендована література

Основна література

1. Іпполітова І. Я. Економіка і організація інноваційної діяльності : опорн. консп. лекцій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=4895>
2. Куліков П. М. Економіка та організація інноваційної діяльності : навч. посіб. / П. М. Куліков, Д. О. Тишенко, Н. В. Кулешова. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2013. – 248 с.
3. Левченко Ю. Г. Економіка й організація інноваційної діяльності : Курс лекцій для студ. напряму 6.030504 "Економіка підприємства" для всіх форм навч. –К.:НУХТ, 2012. –163 с.
4. Економіка і організація інноваційної діяльності [Електронний ресурс] : опорн. консп. лекцій / уклад. Н. П. Чорна. – Тернопіль : ТНЕУ, 2016. - 194 с.
5. Экономика и организация инновационной деятельности : учебное пособие / М. Н. Яковенко, Е. О. Коваленко, В. В. Ровенская. – Краматорск : ДГМА, 2011.– 308 с.

Додаткова література

6. Заблоцький Б. Ф. Економіка й організація інноваційної діяльності : навч. посіб. / Заблоцький Б. Ф. – Львів : Новий світ, 2008. – 456 с.
7. Дудар Т. Г. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. / Т. Г. Дудар; Терноп. нац. екон. ун-т – Київ : ЦУЛ, 2009. – 254 с.
8. Маркетинг і менеджмент інноваційного розвитку : монографія / за заг. ред. С. М. Ілляшенка. – Суми : ВТД "Університетська книга", 2006. – 728 с.
9. Мешко Н. П. Механізм управління інвестиційно-інноваційним потенціалом: макрорівень: монографія / Н. П. Мешко. – Дніпропетровськ : Наука і освіта, 2011. – 272 с.
10. Микитюк П. П. Інноваційний менеджмент : нав. посіб. / П. П. Микитюк. – Київ : Центр навчальної літератури, 2007. – 400 с.
11. Павленко І. А. Економіка та організація інноваційної діяльності : навч. посіб. / І. А. Павленко. – Київ : КНЕУ, 2004. – 204 с.
12. Павленко І. А. Економіка та організація інноваційної діяльності : навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / І. А. Павленко, Н. П. Гончарова, Г. О. Швиданенко. – Київ : КНЕУ, 2002. – 150 с.

13. Павленко І. А. Інноваційне підприємництво у трансформаційній економіці України: монографія / І. А. Павленко. – Київ : КНЕУ, 2007. – 48 с.
14. Проблеми управління інноваційним розвитком підприємств у транзитивній економіці : монографія; за заг. ред. С. М. Ілляшенка. – Суми : ВТД "Університетська книга", 2012. – 582 с.
15. Про інноваційну діяльність : Закон України № 40-IV від 04.07. 2002 // Відомості Верховної Ради. – 2002.– № 36. – С. 266.
16. Про авторське право і суміжні права : Закон України № 3792-XII від 23.12.1993 // Відомості Верховної Ради. – 1994. – № 13. – Ст. 64.
17. Про інвестиційну діяльність : Закон України № 1560-XII від 18.09.1991 // Відомості Верховної Ради. – 1991. – № 47. – Ст. 646.
18. Про іноземні інвестиції : Закон України № 2198-XII від 13.03.1992. // Відомості Верховної Ради. – 1992. – № 26. – Ст. 357.
19. Про основи державної політики в сфері науки і науково–технічної діяльності : Закон України № 1977-XII від 25.03.1992 (зі змінами і доповненнями згідно з Законом 2261-IV від 16.12.2004) // Відомості Верховної Ради. – 1992.– № 12. – Ст. 165.
20. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України № 3687–XII від 15.12.1993 // Відомості Верховної Ради. – 1994. – № 7. – Ст. 32.
21. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України № 3689-XII від 15.12.93 // Відомості Верховної Ради. – 1994. – № 7. – Ст. 36.
22. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України № 3688-XII від 15.12.1993 // Відомості Верховної Ради. – 1994. – № 7. – Ст. 34.
23. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки : Закон України № 2623-III від 11.07.2001 // Відомості Верховної Ради. – 2001. – № 48. – Ст. 253.
24. Про стандартизацію і сертифікацію: Декрет Кабінету Міністрів України № 46–93 від 10.05.1993 р. // Відомості Верховної Ради. – 2003. – № 16. – Ст. 128.
25. Федулова І. В. Дослідження інноваційної активності промислового підприємства / І. В. Федулова // Технічні та прикладні питання економіки. – 2010. – Вип. 26. – С. 121-127.
26. Череп А. В. Розвиток інноваційної діяльності в Україні в сучасних умовах / А. В. Череп, С. І. Васильєва // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – № 5, Т. 3. – С. 7.
27. Чумак Л. Ф. Інноваційна діяльність підприємства в сучасних умовах / Л. Ф. Чумак // Бізнес Інформ. – 2012. – № 12. – С. 209 – 212.

Інформаційні ресурси

28. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://minrd.gov.ua/nk>.
29. Регіони України : статистичний щорічник [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.
30. Статистика науки та інновацій: статистична інформація [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.
31. Статистика України : науковий журнал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.
32. Статистична звітність емітентів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.smida.gov.ua/db/emitent.